

ת"ד 8792/08/20 - מדינת ישראל נגד ישראל מזושן

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

ת"ד 8792-08-20 מדינת ישראל נ' מזושן

בפני	כבוד השופטת הגר אזולאי אדרי
המאשימה:	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם:	ישראל מזושן

החלטה

בפני טענתו המקדמית של הנאשם להגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החוק").

א. הרקע העובדתי:

- ביום 30.6.20 אירעה תאונה בין הרכב בו נהג הנאשם לבין רכב משא.
- בהמשך לתאונה כאמור וביום 27.8.20 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של אי מתן זכות קדימה בניגוד לתמרור 302 בצומת, נהיגה בקלות ראש והתנהגות הגורמת נזק.
- ביום 14.7.21 התקיים דיון במעמד הצדדים, במהלכו ביקש בא כוח הנאשם להגיש לבית המשפט טענה מקדמית בכתב. ניתנה החלטה המורה על סריקת הבקשה, ניתנה שהות לקבלת תגובת המאשימה ונקבע דיון המשך להיום.
- ביום 10.8.21 הוגשה תגובת המאשימה וביום 14.9.21, לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, קבעתי כי הטענה המקדמית ותגובת המאשימה יידונו במעמד הדיון הקבוע ליום 5.10.21. זאת, לאחר שסברתי כי הדבר יעיל את ההליכים, יביא לחיסכון בזמן שיפוטי ויקדם את הדיון בהליך העיקרי.
- היום התקיים בפניי דיון, במעמד הצדדים, אשר חלקו התנהל מחוץ לפרוטוקול. בתום הדיון, ציין בא כוח הנאשם כי הוא עדיין סבור שטענותיו כבדות משקל וכי הוא מבקש שתינתן החלטה מנומקת לגופא של הבקשה.

ב. טענות הצדדים:

- הנאשם סבור כי יש להורות על ביטול כתב האישום נגדו שכן התנהלותה של המאשימה, כפי שתפורט להלן, מהווה אכיפה בררנית ומקרה קלאסי של אפליה בין הנאשם לבין נהג הרכב המעורב וכי בנסיבות העניין, קיימת פגיעה ממשית בתחושת הצדק וההגינות.
- הנאשם מפנה לכך שהכביש בו נסע הרכב המעורב הוא דרך עירונית בו המהירות המירבית המותרת לנסיעה היא 50 קמ"ש. כמו כן, הנאשם טוען כי הרכב המעורב הוא "רכב בעל מידות חריגות ביותר" (ומכנה אותו "מפלצת") וכי בכיוון נסיעת הרכב המעורב הופיע תמרור המציין כי יש במקום מעבר חצייה. במצב דברים זה, טוען הנאשם, כי מותר היה לצפות שהנהג המעורב ינהג במהירות של 30-40 קמ"ש לכל היותר. זאת, כאשר

מחומר הראיות עולה, כי הנהג המעורב נהג במהירות של 61.5 קמ"ש (על פי ניתוח דיסקת הטכוגרף) והוא אף הודה בהודעתו במשטרה כי נסע במהירות של 60 קמ"ש לערך.

8. הנאשם הוסיף וטען כי מחומר הראיות עולה כי: "בשחזור שבוצע, גם במהירות המופרזת שבה נהג, הוא היה יכול למנוע את התאונה". לפיכך הנאשם טוען, כי הנהג המעורב לא הגיב בזמן להופעת רכבו ובכך גרם לתאונה ולתוצאותיה. עוד טוען, כי אם הנהג המעורב "היה נוסע במהירות מופחתת, הסיכוי למניעת התאונה היה גדל" וכי "כמובן שכלל שהמהירות תקטן, כך תפחת עוצמת הנזק".

9. הנאשם מפנה לכך כי חרף האמור, הנהג המעורב לא הועמד לדין (על אף פניית בא כוחו בעניין זה) וכי יש בהתנהלות זו של המאשימה משום פגיעה ממשית בתחושת הצדק וההגינות, אפליה ואכיפה בררנית.

10. המאשימה סבורה כי דין הטענה המקדמית להידחות על הסף. המאשימה סבורה כי הנאשם לא הביא ולו ראשית ראיה לקיומה של אכיפה בררנית. בהקשר זה מדגישה המאשימה כי עומדת לה חזקת התקינות המנהלית וכי הנאשם לא הרים את הנטל לסתור חזקה זו בדרך כלשהי.

11. המאשימה מפנה לכך שעל נאשם המעלה טענה בדבר הגנה מן צדק, הנשענת על טענה לאכיפה בררנית לעמוד בשלושה שלבים: בשלב הראשון - עליו להראות כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום; בשלב השני - עליו להראות כי הרשויות לא אוכפות או לא אוכפות באותה מידה כנגד האחרים, דבר המהווה אכיפה בררנית פסולה (כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול); ובשלב השלישי - עליו לסתור את החזקה לפיה פעולותיה של הרשות המנהלית נעשות כדין. זאת, כאשר לשיטת המאשימה, הנאשם לא עומד באף אחד מן השלבים הללו. לטענתה, הנהג המעורב אינו דומה לנאשם שכן על הנאשם היה לתת זכות קדימה בדרך. עוד טוענת המאשימה, כי הנאשם לא הוכיח שבמקרים אחרים המאשימה נוהגת להעמיד לדין נהגים מעורבים בתאונות דרכים על עבירות מהירות בשל ממצאי טכוגרף וכעת פעלה מתוך מניעים זרים וכי הנאשם לא הרים את הנטל להוכיח כי היא האכיפה נגדו היא אכיפה בררנית.

12. לבסוף, המאשימה מדגישה כי כתב האישום כנגד הנאשם הוגש לאחר בירור מקצועי של בוחן תנועה שקבע כי הנאשם הוא זה שגרם לתאונת הדרכים ולא הנהג המעורב וכי היא סבורה, גם עתה, כי אין מקום להעמיד לדין את הנהג המעורב.

ג. דין והכרעה:

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, אני סבורה כי בנסיבות העניין דין הטענה המקדמית לאכיפה בררנית להידחות.

13. סעיף 149(10) לחוק קובע כדלקמן:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

14. בענייננו, טענת הנאשם "להגנה מן הצדק" לפי סעיף 149(10) לחוק נשענת על טענתו לאפליה פסולה בינו לבין נהג הרכב המעורב וכפועל יוצא לאכיפה בררנית.

15. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בע"פ 8551/11 סלכני נ' מדינת ישראל (12.8.12):

"הטענה של אכיפה בררנית היא ביסודה טענת הפליה באכיפה. על-כן, יש להקדים ולבחון, על-פי פסיקתו של בית משפט זה, מהי קבוצת השוויון שעמה נמנה מי שמעלה את הטענה. כדברי השופט י' זמיר בפסק דינו המנחה בבג"ץ 3792/95 תאטרון ארצי לנוער נ' שרת המדע והאמנויות, פ"ד נא(4) 259 (1997): "החובה לנהוג בשוויון חלה תמיד כלפי קבוצה מסוימת של אנשים או גופים, המהווים את קבוצת השוויון, ולא כלפי אנשים או גופים מחוץ לקבוצה זאת" (שם, בעמ' 281).

16. אם כן, השאלה הראשונה אותה יש לבחון היא - מהי קבוצת השוויון שעמה נמנה הנאשם.

17. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005), קבע בית המשפט העליון כי:

"בבוא בית המשפט להחליט אם לבטל כתב אישום מחמת אכיפה בררנית, שלכאורה הוכחה לפניו, מוטל עליו ליתן את הדעת על טיב מניעיה של הרשות, שבהיעדר צידוק גלוי לעין להבחין בין שניים שביצעו אותה עבירה בחרה להעמיד לדין את פלוני וחדלה מלהעמיד לדין את אלמוני" (ההדגשות אינן במקור, ה.א.א.).

18. כלומר, בהתאם להלכת בית המשפט העליון, קבוצת השוויון היא לגבי מי שביצע אותה עבירה.

19. כך גם, בבג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 289 (1999) נקבע כי:

"אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא" (ההדגשות אינן במקור, ה.א.א.).

20. בענייננו, אף הנאשם עצמו אינו טוען כי הוא והנהג המעורב ביצעו את אותה עבירה. זאת, כאשר העבירה העיקרית המיוחסת לנאשם היא אי מתן זכות קדימה בדרך ואילו העבירה אותה ביצע, לכאורה, הנהג המעורב היא נהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת. מטבע הדברים, מעבר לכך שמדובר בעבירות שונות, הרי שהתנהלות הרשות ביחס לכל אחת מהן היא שונה. כך לדוגמה, כפי שטענה המאשימה במעמד הדיון מיום 5.10.21, העבירה שבוצעה לכאורה על ידי הנהג המעורב היא עבירה מסוג ברירת משפט הנושאת לצדה קנס בסך ₪ 250 (בשונה מהעבירה המיוחסת לנאשם).

21. במצב דברים זה, אין ולא יכולה להיות מחלוקת על כך שהתנאי הראשון והבסיסי ביותר לקיומה של אכיפה בררנית - קיומה של קבוצת שוויון - אינו מתקיים בענייננו ודי בכך כדי להוביל לדחיית טענת הנאשם.

22. לכן, מצטרפת העובדה כי עיון בטענות הנאשם, כפי שפורטו לעיל, מלמד על כך שהלכה למעשה אין המדובר בטענה מקדמית אלא בטענות הגנה, אשר המקום המתאים להעלאתן הוא במסגרת פרשת ההגנה כטענות המלמדות על היעדר אחריות הנאשם לגרימת התאונה ו/או על רשלנות תורמת של הנהג המעורב. כך או כך, אין המדובר בטענות המלמדות על כך שהגשת כתב האישום ו/או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית ואין המדובר בטענות המצדיקות את ביטול כתב האישום כמבוקש.

23. בטרם סיום ולא בלי התלבטות, מצאתי מקום לציין כי בקשת הנאשם הוגשה מבלי שניתנה בה כל התייחסות לתנאים שנקבעו בפסיקה לטענת "הגנה מן הצדק" ולטענת "אכיפה בררנית" כפי שתוארו לעיל. זו גם הסיבה בגינה סברתי שיהיה בקיום הדיון במעמד הצדדים כדי לייעל את ההליכים, לקדם את ההליך העיקרי ולהביא לחיסכון בזמן שיפוטי. אולם, כאמור לעיל, ב"כ המבקש עמד על קבלת החלטה מנומקת ומכאן הזמן השיפוטי שהושקע בכתיבת ההחלטה דנן.

24. לפיכך, הטענה נדחית. מועד הדיון העתידי הקבוע, נותר על כנו.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים ותוודא קבלתה על ידם.

ניתנה היום, כ"ט תשרי תשפ"ב, 05 אוקטובר 2021, בהעדר
הצדדים.